

Αθήνα, 29 Απριλίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Υγείας

Θέμα: «Υποβάθμιση και ισοπέδωση του εθνικού συστήματος απεξάρτησης της χώρας»

Η απορρύθμιση και υποβάθμιση του επιτυχημένου εδώ και σαράντα χρόνια (40) εθνικού συστήματος απεξάρτησης ξεκίνησε με την χωρίς ουσιαστική διαβούλευση και εν μέσω θέρους ψήφιση του νόμου 5129/2024 με τον τίτλο «Ολοκλήρωση της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης» σύμφωνα με τον οποίο όλα τα προγράμματα και δομές απεξάρτησης της χώρας περνούν στην διοίκηση του νεοσύστατου Εθνικού Οργανισμού για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε). Ωστόσο, σε αντίθεση με τις διακηρύξεις του Υπουργείου Υγείας, ότι ο Ε.Ο.Π.Α.Ε. θεσμοθετήθηκε μόνο για να δημιουργήσει μια «ενιαία διοίκηση» χωρίς να ακουμπήσει τον τρόπο λειτουργίας, την ταυτότητα και την φιλοσοφία των δομών απεξάρτησης, πρόσφατη απόφαση του Προέδρου του ΔΣ του Ε.Ο.Π.Α.Ε. με αριθμ. πρωτ. 1026/28-03-25 και θέμα «Διάρθρωση Διευθύνσεων του Τομέα Θεραπείας σε Τμήματα», που κοινοποιήθηκε αιφνίδια και χωρίς προηγούμενη διαβούλευση στις δομές απεξάρτησης, επιβάλλει αυθαίρετα την συγχώνευση των υπηρεσιών των δομών, μ' έναν τρόπο πρόχειρο και ισοπεδωτικό, χωρίς μελέτη και επιστημονική τεκμηρίωση, δημιουργώντας χάος και διάλυση.

Σύμφωνα με αυτή την απόφαση, αποκόπτονται υπηρεσίες και τμήματα ενταγμένα μέχρι πρότινος σε αυτόνομα θεραπευτικά προγράμματα π.χ. ΚΕΘΕΑ, ΑΡΓΩ, 18 και άνω, με συγκεκριμένη φιλοσοφία, θεωρητική και μεθοδολογική προσέγγιση και συγχωνεύονται κατά το δοκούν με άλλα, με στόχο την ενοποίηση, και άρα την εξοικονόμηση προσωπικού και πόρων. Η αποκοπή του Συμβουλευτικού Σταθμού, πρώτη φάση της απεξάρτησης από την κυρίως (δεύτερη) φάση της απεξάρτησης π.χ. τη Θεραπευτική Κοινότητα και της Θεραπευτικής Κοινότητας από την τρίτη και τελική φάση της απεξάρτησης την Επανάσταση, καταβαρυνθούν το θεραπευτικό συνεχές, αναγκαίο στοιχείο για τη διαδικασία απεξάρτησης.

Η αναδιοργάνωση φτάνει σε τέτοιο ακραίο σημείο ώστε να καταργήσει ακόμα και τα ίδια τα ονόματα των δομών τα οποία ταυτίζονται με μια συγκεκριμένη θεραπευτική φιλοσοφία και αντικαθίστανται από άνευ ταυτότητας, απρόσωπους γραφειοκρατικούς νεολογισμούς, ώστε τίποτα να μην θυμίζει την ιστορία και τη λειτουργία τους.

Πλέον ο εξαρτημένος θα περιφέρεται σε ένα πλήθος δομών, γεωγραφικά διάσπαρτων, ήδη σοβαρά υποστελεχωμένων, χωρίς μια ενιαία επιστημονική και θεραπευτική λογική και συνέχεια που να ταιριάζει στο πρόβλημά του. Επιπλέον, η έλλειψη επαρκούς μόνιμου θεραπευτικού προσωπικού υπονομεύει τη σταθερότητα και την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων, καθώς η ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης με τους θεραπευόμενους είναι κρίσιμη για την επιτυχία της διαδικασίας απεξάρτησης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από την δημιουργία του Ε.Ο.Π.Α.Ε έως και τις συγχώνευσεις οι οποίες ολοκληρώνουν επι της ουσίας την διάλυση των δομών, στο διάστημα που μεσολάβησε, επικρατούσαν ήδη σοβαρά φαινόμενα

αποδιοργάνωσης και υποβάθμισης σε βάρος της ποιότητας των υπηρεσιών στους εξαρτημένους και στις οικογένειες τους θέτοντας σε άμεσο κίνδυνο τη λειτουργία των θεραπευτικών κοινοτήτων και τη στήριξη των πολιτών που προσπαθούν να απεξαρτηθούν. Δημιουργήθηκαν πολλά κενά στις εργαστηριακές εξετάσεις και στη διάθεση φαρμάκων για την κάλυψη των θεραπευόμενων και οι ανάγκες κάλυψης τροφίμων, πολλές φορές γίνονται από τις ίδιες τις οικογένειες των εξαρτημένων. Για οποιοδήποτε τεχνικό πρόβλημα- βλάβη προκύψει, οι δομές δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν, καθώς ο Ε.Ο.Π.Α.Ε ως Ν.Π.Ι.Δ. πλέον δεν έχει ακόμα στη διάθεση του υποδομές τεχνικής υποστήριξης. Πολλές υπηρεσίες όπως ψυχοθεραπείας αλλά και ολόκληρα προγράμματα όπως για τον εθισμό στο αλκοόλ δεν προσφέρονται πλέον εφόσον οι εργαζόμενοι που τοποθετήθηκαν με αίτησή τους για την κάλυψη και ενίσχυση του ΠΕΔΥΨΥ, βρίσκονται εγκλωβισμένοι ακόμα στον Ε.Ο.Π.Α.Ε περιμένοντας την αντικατάστασή τους με τις νέες προσλήψεις του Ε.Ο.Π.Α.Ε ο οποίος όμως δεν τις προχωρά. Ακόμα χειρότερα οι προσλήψεις αυτές θα γίνουν με «μπλοκάκι εργασίας» γεγονός που αποδεικνύει ακόμα μια φορά την προχειρότητα και την προσωρινότητα με την οποία αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση την απεξάρτηση.

Επειδή το εθνικό σύστημα απεξάρτησης υπήρξε μέχρι σήμερα από τα πιο πλήρη σε επίπεδο θεραπευτικών επιλογών και από τα πιο αποτελεσματικά σε διεθνές επίπεδο

Επειδή οι δομές και οι υπηρεσίες απεξάρτησης λειτουργούν τα τελευταία σαράντα χρόνια με επιτυχία στηριζόμενα στο κόπο και στην δέσμευση των ανθρώπων του πεδίου με μεγάλη γνώση στα θέματα απεξάρτησης

Επειδή μετά τις αλληπάλληλες κρίσεις που υπέστη η χώρα, υπάρχει αύξηση των ψυχικών παθήσεων και της κατανάλωσης ναρκωτικών ουσιών

Επειδή, η κατάργηση και η εκ νέου συνένωση υπηρεσιών απεξάρτησης, που μέχρι πρότινος χαρακτηρίζονταν από αλληλουχία, συνεκτικότητα, διακριτό θεωρητικό υπόβαθρο και μεθοδολογία, καταδεικνύει την έλλειψη ουσιαστικής και συστηματικής επιστημονικής τεκμηρίωσης

Επειδή οι επιπτώσεις αποσπασματικών και μη τεκμηριωμένων επιστημονικά πολιτικών στον χώρο της υγείας και δη των ναρκωτικών αφορούν ανθρώπινες ζωές και πώση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών

Επειδή η υποβάθμιση των δημόσιων δομών απεξάρτησης ουσιαστικά ανοίγει το δρόμο προς τις ιδιωτικές υπηρεσίες για αυτούς που κατέχουν αφήνοντας στη μοίρα τους, όλους τους υπόλοιπους εξαρτημένους και τις οικογένειες τους

Ερωτάται ο αρμόδιος κ. Υπουργός

- 1. Σκοπεύετε να αποσύρετε το νόμο της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης ο οποίος έχει επιφέρει τη συνολική αποδόμηση του συστήματος ψυχικής υγείας, και δη της απεξάρτησης;**
- 2. Με ποιους τρόπους προτίθεστε να επιλύσετε τα προβλήματα που έχουν δημιουργεί με την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών των δομών και των προγραμμάτων απεξάρτησης ώστε να διασφαλίσετε επαρκείς και ποιοτικές υπηρεσίες στους εξαρτημένους και στις οικογένειες τους;**
- 3. Με ποιόν τρόπο σκοπεύετε να διαφυλάξετε την, έως τώρα επιτυχημένη και επιστημονικά τεκμηριωμένη, θεραπευτική λειτουργία των οργανισμών που ενσωματώθηκαν στον Ε.Ο.Π.Α.Ε.;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Καλαματιανός Διονύσιος - Χαράλαμπος

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μεικόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωσταντίνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη (Κατερίνα)

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαηλιού Γεώργιος

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Ψυχογιός Γιώργος

